209.

MÍROVÁ SMLOUVA S RUMUNSKEM.

JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ!
DR. EDVARD BENEŠ,

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ,
VŠEM,
KTEŘÍ TENTO LIST ČÍSTI NEBO ČTOUCE SLYŠETI BUDOU,
POZDRAVENÍ.
JMÉNEM SPOJENÝCH A PŘIDRUŽENÝCH MOCNOSTÍ
A
RUMUNSKA
BYLA SJEDNÁNA V PAŘÍŽI

DNE 10. ÚNORA 1947

TATO MÍROVÁ SMLOUVA:

(Překlad.)

Mírová smlouva s Rumunskem.

Svaz sovětských socialistických republik, Spojené království Velké Britannie a Severního Irska, Spojené státy americké, Australie, Běloruská sovětská socialistická republika, Kanada, Československo, Indie, Nový Zéland, Ukrajinská sovětská socialistická republika a Jihoafrická Unie, jakožto státy, které jsou ve válce s Rumunskem a činně vedly válku proti evropským nepřátelským státům značnými vojenskými silami, označované dále jako „mocnosti spojené a sdružené“, s jedné strany,

a Rumunsko se strany druhé,

hledíce k tomu, že Rumunsko, které se stalo spojencem hitlerovského Německa a zúčastnilo se po jeho boku války proti Svazu sovětských socialistických republik, Spojenému království, Spojeným státům americkým a jiným Spojeným národům, nese svůj podíl odpovědnosti za tuto válku,

že však Rumunsko 24. srpna 1944 úplně zanechalo vojenských operací proti Svazu sovětských socialistických republik, přestalo válčiti proti Spojeným národům, přerušilo styky s Německem a jeho satelity, a uzavřevši 12. září 1944 příměří s vládami Svazu sovětských socialistických republik, Spojeného království a Spojených států amerických, jednajícími v zájmu všech Spojených národů, zúčastnilo se činně války proti Německu,

a že mocnosti spojené a sdružené a Rumunsko si přejí uzavříti mírovou smlouvu, která podle zásad spravedlnosti upraví ještě nevyřešené otázky podávající se z událostí shora uvedených a vytvoří základ

přátelských styků mezi nimi, umožňujíc tak mocnostem spojeným a sdruženým podporovati žádost Rumunska o jeho přijetí za člena Spojených národů a o jeho přístup ke každé dohodě sjednané pod záštitou Spojených národů,

rozhodly se proto prohlásiti zakončení válečného stavu a uzavříti k tomu cíli tuto mírovou smlouvu, a ustanovily tudíž podepsané plnomocníky, kteří, předloživše své plné moci, jež byly shledány v dobré a náležité formě, se dohodli na těchto ustanoveních:

ČÁST I.

Hranice.

Článek 1.

Hranice Rumunska, vyznačené na mapě připojené k této smlouvě (příloha I) zůstanou takové, jaké byly 1. ledna 1941, s výjimkou rumunsko-maďarských hranic, které jsou stanoveny v článku 2 této smlouvy.

Sovětsko-rumunské hranice se tudíž stanoví podle sovětsko-rumunské dohody z 28. června 1940 a sovětsko-československé dohody z 29. června 1945.

Článek 2.

Rozhodnutí vídeňské arbitráže z 30. srpna 1940 se prohlašují za nicotná. Hranice mezi Rumunskem a Maďarskem, jak byly 1. ledna 1938, se tímto obnovují.

ČÁST II.

Politické klausule.

Oddíl I.

Článek 3.

1. Rumunsko učiní všechna nutná opatření, aby všem osobám podléhajícím jeho pravomoci bylo bez rozdílu rasy, pohlaví, jazyka nebo náboženství zajištěno užívání lidských práv a základních svobod, čítajíc v to svobodu projevu, tisku a publikace, vyznání, politického přesvědčení a veřejného shromažďování.
2. Rumunsko se dále zavazuje, že zákony platné v Rumunsku nebudou ani svým obsahem ani způsobem svého použití diskriminovati ani vésti k jakékoliv diskriminaci mezi osobami rumunské státní příslušnosti pro jejich rasu, pohlaví, jazyk nebo náboženství, ať jde o jejich osoby, majetek, zaměstnání, zájmy z povolání nebo peněžní zájmy, status, politická nebo občanská práva, nebo pokud jde o jakékoliv jiné otázky.

Článek 4.

Rumunsko, které podle dohody o příměří učinilo opatření, aby byly propuštěny na svobodu bez rozdílu státní příslušnosti a národnosti všechny osoby zajištěné pro svoji činnost ve prospěch Spojených národů nebo pro své sympatie k nim nebo pro svůj rasový původ, a aby byly zrušeny normy diskrimi-

nující a odstraněna omezení uložená na jejich základě, se zavazuje, že doplní tato opatření a neučiní v budoucnu žádná opatření a nevydá žádné zákony, které by byly neslučitelné s cíli stanovenými v tomto článku.

Článek 5.

Rumunsko, které podle dohody o příměří učinilo opatření k rozpuštění všech politických, vojenských nebo polovojenských organisací fašistického rázu na rumunském území, jakož i jiných organisací vyvíjejících propagandu nepřátelskou Sovětskému svazu nebo kterémukoliv ze Spojených národů, nebude v budoucnu trpěti existenci a činnost organisací tohoto druhu, jejichž cílem je zbaviti lid jeho demokratických práv.

Článek 6.

1. Rumunsko učiní všechna potřebná opatření, jimiž se zajistí, že budou zatčeny a vydány soudu:
    a) osoby obviněné, že spáchaly válečné zločiny a zločiny proti míru nebo lidskosti, nebo je nařídily nebo na nich braly účastenství;
    b) příslušníci kterékoliv spojené nebo sdružené mocnosti, kteří jsou obviněni, že porušili zákony své země zradou nebo spoluprací s nepřítelem za války.

2. Na žádost vlády člena Spojených národů, která na tom bude míti zájem, Rumunsko rovněž zajistí, že se dostaví jako svědci osoby spadající pod jeho pravomoc, jejichž výpověď jest nutná pro souzení osob uvedených v odstavci 1 tohoto článku.
3. Každá neshoda týkající se použití ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku bude předložena kteroukoliv ze zúčastněných vlád přednostům diplomatických misí Sovětského svazu, Spojeného království a Spojených států amerických v Bukurešti, kteří se dohodnou o sporné otázce.

Oddíl II.

Článek 7.

Rumunsko se zavazuje, že uzná platnost mírových smluv s Italií, Bulharskem, Maďarskem a Finskem, jakož i jiných dohod neb ujednání, které byly nebo budou sjednány mocnostmi spojenými a sdruženými k obnovení míru, pokud jde o Rakousko, Německo a Japonsko.

Článek 8.

Válečný stav mezi Rumunskem a Maďarskem se skončí, jakmile nabude účinnosti jak tato mírová smlouva, tak mírová smlouva mezi Svazem sovětských socialistických republik, Spojeným královstvím Velké Britannie a Severního Irska, Spojenými státy americkými, Austrálií, Běloruskou sovětskou socialistickou republikou, Kanadou, Československem, Indií, Novým Zélandem, Ukrajinskou sovětskou socialistickou republikou, Jihoafrickou Unií a Federativní lidovou republikou Jugoslavie na jedné straně a Maďarskem na straně druhé.

Článek 9.

Rumunsko se zavazuje, že přijme jakákoliv ujednání, která byla nebo budou sjednána o likvidaci Společnosti národů a Stálého dvora mezinárodní spravedlnosti.

Článek 10.

1. Každá mocnost spojená nebo sdružená bude notifikovati Rumunsku ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, které z dvoustranných smluv sjednaných mezi ní a Rumunskem před válkou, si přeje ponechati v účinnosti nebo obnoviti. Všechna ustanovení, která nejsou ve shodě s touto smlouvou, se však vypustí z výše uvedených smluv.
2. Všechny takové smlouvy takto notifikované budou zapsány v sekretariátu Spojených národů podle článku 102 charty Spojených národů.
3. Všechny takové smlouvy, které nebudou takto notifikovány, budou se považovati za zrušené.

ČÁST III.

Vojenské, válečné námořní a letecké klausule.

Oddíl I.

Článek 11.

Pozemní, námořní a letecká výzbroj a opevnění budou přísně omezeny na míru nezbytně nutnou pro úkoly vnitrostátní a místní obranu hranic. Podle tohoto ustanovení Rumunsko jest oprávněno podržeti ozbrojené síly nepřevyšující:

a) pro pozemní armádu, čítajíc v to pohraniční stráž, celkový stav 120.000 mužů;
b) pro protiletadlové dělostřelectvo stav 5.000 mužů;
c) pro válečné námořnictvo stav 5.000 mužů a celkovou tonáž 15.000 tun;
d) pro letectvo, čítajíc v to jakékoliv námořní vojenské letectvo, 150 letounů i se záložními letouny, z nichž nanejvýš 100 bude moci býti bojových letounů, a celkový stav 8.000 mužů. Rumunsko nebude směti míti letouny konstruované původně jako letouny bombardovací s vnitřním zařízením pro přepravu leteckých pum, ani jich nabývati.

V každém případě tyto stavy budou zahrnovati bojové jednotky, služby a velící personál.

Článek 12.

Personál rumunského vojska, válečného námořnictva a letectva, převyšující stavy povolené podle článku 11, bude propuštěn do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

Článek 13.

Osobám, které nejsou členy rumunské armády, válečného námořnictva nebo letectva, se nedostane v žádné formě vojenského, válečného námořního nebo vojenského leteckého výcviku ve smyslu přílohy II.

Článek 14.

Rumunsko nesmí míti, vyráběti nebo zkoušeti žádnou atomovou zbraň, žádné samohybné střely nebo střely řízené nebo přístroje určené pro vrhání těchto střel (s výjimkou torped a zařízení na vrhání torped, tvořících obvyklou výzbroj válečných plavidel povolených touto smlouvou), žádné mořské miny

nebo torpeda typu přiváděných k výbuchu jinak než dotekem, žádná torpeda schopná řízení osádkou, ponorky nebo jiná ponorná plavidla, motorové torpedové čluny nebo specialisované typy útočných lodí.

Článek 15.

Rumunsko si nesmí ponechati, vyráběti nebo jiným způsobem nabývati válečný materiál převyšující míru toho, co jest nutné k udržování ozbrojených sil povolených článkem 11 této smlouvy, ani míti prostředky k výrobě tohoto válečného materiálu.

Článek 16.

1. Nadbytečný válečný materiál původu spojeneckého musí býti dán k disposici příslušné mocnosti spojené nebo sdružené, podle instrukcí, které budou dány touto mocností. Nadbytečný rumunský válečný materiál bude dán k disposici vládě Sovětského svazu, Spojeného království a Spojených států amerických. Rumunsko se zřekne všech práv na tento materiál.
2. Válečný materiál německého původu nebo konstrukce, převyšující to, co jest nutné pro ozbrojené síly povolené touto smlouvou, bude dán k disposici těmto třem vládám. Rumunsko nesmí nabývati ani vyráběti žádný válečný materiál německého původu nebo konstrukce; nesmí zaměstnávati ani školiti žádné technické odborníky, čítajíc v to personál vojenského a civilního letectví, kteří jsou nebo byli příslušníky Německa.
3. Nadbytečný válečný materiál, uvedený v odstavcích 1 a 2 tohoto článku, musí býti vydán nebo zničen do jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
4. Vymezení pojmu a seznam válečného materiálu pro účely této smlouvy jsou obsaženy v příloze III.

Článek 17.

Rumunsko se zavazuje, že bude plně spolupracovati s mocnostmi spojenými a sdruženými za tím účelem, aby Německu bylo znemožněno činiti vně německého území opatření směřující k jeho opětnému ozbrojení.

Článek 18.

Rumunsko se zavazuje, že nezíská ani nevyrobí žádné civilní letouny německé nebo japonské konstrukce nebo obsahující podstatné součástky německé nebo japonské výroby nebo konstrukce.

Článek 19.

Každá z vojenských, válečných námořních a leteckých klausulí této smlouvy zůstane v účinnosti, dokud nebude úplně nebo částečně změněna dohodou mezi mocnostmi spojenými a sdruženými a Rumunskem nebo dohodou mezi Radou bezpečnosti a Rumunskem, až Rumunsko se stane členem Spojených národů.

Oddíl II.

Článek 20.

1. Rumunští váleční zajatci budou repatriováni co nejdříve podle ujednání mezi jednotlivými mocnostmi, které tyto zajatce mají, a Rumunskem.

2. Rumunská vláda ponese všechny výlohy, čítajíc v to výlohy vydržování, způsobené dopravou rumunských válečných zajatců z příslušných shromažďovacích středisk, určených vládou příslušné mocnosti spojené nebo sdružené, až do místa jejich vstupu na rumunské území.

ČÁST IV.

Stažení spojeneckých sil.

Článek 21.

1. Všechny spojenecké ozbrojené síly budou staženy z Rumunska ve lhůtě 90 dnů ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, při čemž Sovětský svaz si vyhrazuje právo podržeti na rumunském území takové ozbrojené síly, které bude potřebovati pro udržení spojů sovětské armády se sovětským okupačním pásmem v Rakousku.
2. Všechno nepoužité rumunské oběživo a všechny rumunské zásoby, které jsou v držení spojeneckých sil v Rumunsku a jichž bylo nabyto podle článku 10 dohody o příměří, se vrátí rumunské vládě v téže lhůtě 90 dnů.
3. Rumunsko se však zavazuje poskytnouti všechny potřeby a zařízení, které mohou býti zvláště požadovány pro udržování spojů se sovětským okupačním pásmem v Rakousku, za což rumunská vláda dostane náležitou náhradu.

ČÁST V.

Reparace a restituce.

Článek 22.

1. Rumunsko odškodní Sovětský svaz za ztráty, které Sovětský svaz utrpěl vojenskými operacemi a rumunskou okupací sovětského území; smluvní strany však, berouce v úvahu, že Rumunsko nejen přestalo válčiti proti Spojeným národům, nýbrž též vyhlásilo válku Německu a vskutku proti němu válčilo, se shodují, že Rumunsko dá za ztráty shora uvedené náhradu nikoliv úplnou, nýbrž jen částečnou, totiž 300,000.000 amerických dolarů, splatných v osmi letech od 12. září 1944 ve zboží (naftové produkty, obilí, dříví, námořní a říční plavidla, různé stroje a jiné zboží).
2. Základem výpočtu pro vyúčtování podle tohoto článku bude americký dolar ve své zlaté paritě k datu podepsání dohody o příměří, to jest 35 amerických dolarů za jednu unci zlata.

Článek 23.

1. Rumunsko přijímá zásady prohlášení Spojených národů z 5. ledna 1943 a vrátí majetek odvlečený z území kteréhokoliv ze Spojených národů.
2. Povinnost vrátiti majetek se vztahuje na všechen zjistitelný majetek, který jest nyní v Rumunsku a který byl některou z mocností osy odvlečen násilím nebo donucením z území kteréhokoliv ze Spojených národů, bez ohledu na případné pozdější převody, jimiž nynější držitel takového majetku nabyl jeho držby.
3. Vláda mající nárok na vrácení a rumunská vláda mohou uzavříti dohody, které nahradí ustanovení tohoto článku.
4. Rumunská vláda vrátí majetek uvedený v tomto článku v dobrém stavu a ponese všechny s tím v Rumunsku spojené výlohy za práci, materiál a dopravu.

5. Rumunská vláda bude spolupracovati se Spojenými národy při vyhledávání a vrácení majetku podléhajícího vrácení podle tohoto článku a učiní na svůj náklad všechna k tomu potřebná opatření.
6. Rumunská vláda učiní nutná opatření, aby byl vrácen majetek uvedený v tomto článku, který jest držen v kterékoliv třetí zemi osobami podléhajícími rumunské pravomoci.
7. Žádosti za vrácení majetku budou odevzdány rumunské vládě vládou země, z jejíhož území byl majetek odvlečen, při čemž se rozumí, že na železniční vozový park bude se pohlížeti jako by byl odvlečen z území, jemuž původně náležel. Žádosti bude možno podávati do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
8. Průvodní břemeno identifikovati majetek a dokázati vlastnictví k němu jde k tíži vlády, uplatňující nárok, a břemeno důkazu, že majetek nebyl odvlečen násilím nebo donucením, připadá vládě rumunské.

ČÁST VI.

Hospodářské klausule.

Článek 24.

1. Rumunsko, pokud tak již neučinilo, obnoví v Rumunsku všechna zákonná práva a zájmy Spojených národů a jejich příslušníků tak, jak byly 1. září 1939, a vrátí všechen majetek Spojených národů a jejich příslušníků v Rumunsku v tom stavu, v jakém jest nyní, čítajíc v to i lodě.

Bude-li zapotřebí, odvolá rumunská vláda všechny zákony vydané po 1. září 1939, pokud obsahují diskriminující ustanovení proti právům příslušníků Spojených národů.

2. Rumunská vláda se zavazuje, že vrátí všechen majetek, práva a zájmy spadající pod tento článek, prosté všech dluhů a jakýchkoliv břemen, jimiž snad byly zatíženy následkem války, aniž rumunská vláda v souvislosti s jejich vrácením uloží jakékoliv dávky. Rumunská vláda prohlásí nicotnost všech opatření, čítajíc v to zabavení, sekvestraci nebo kontrolu, která učinila proti majetku Spojených národů mezi 1. zářím 1939 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti. V případech, kdy majetek nebude vrácen do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, bude nutno podati žádost rumunským úřadům nejpozději do dvanácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, vyjma případy, kdy žadatel může prokázati, že nemohl podati svoji žádost v této lhůtě.
3. Rumunská vláda zruší převody týkající se majetku, práv a zájmů jakéhokoliv druhu, náležejících příslušníkům Spojených národů, jestliže k těmto převodům došlo násilím nebo donucením vykonaným vládami osy nebo jejich orgány za války.
4. a) Rumunská vláda jest zodpovědna, že majetek vrácený příslušníkům Spojených národů podle odstavce 1 tohoto článku, bude uveden v zcela řádný stav. V případech, kdy majetek nemůže býti vrácen nebo kdy následkem války příslušník Spojených národů utrpěl ztrátu zásahem do svého majetku v Rumunsku nebo jeho poškozením, dostane od rumunské vlády náhradu v lei ve výši dvou třetin částky potřebné v době placení ke koupi podobného majetku nebo k náhradě utrpěné ztráty. V žádném případě nebude, pokud jde o náhradu, nakládáno s příslušníky Spojených národů méně příznivě než s příslušníky rumunskými.

    b) Příslušníci Spojených národů, kteří mají přímé nebo nepřímé vlastnické zájmy v právnických osobách nebo sdruženích, jež nejsou příslušníky Spojených národů ve smyslu odstavce 9, písmeno a) tohoto článku, jež však utrpěly ztrátu zásahem do svého majetku v Rumunsku nebo jeho poškozením, dostanou náhradu podle výše uvedeného písmene

a). Tato náhrada se vypočítá na podkladě celkové ztráty nebo škody utrpěné právnickou osobou nebo sdružením, a bude v témže poměru k takové ztrátě nebo škodě, ve kterém jsou zájmy takových příslušníků v právnické osobě nebo sdružení k celému jejich kapitálu.

c) Náhrada bude vyplacena prosta všech dávek, daní nebo jiných poplatků. Bude jí možno v Rumunsku volně užívati, avšak bude podrobena předpisům o devisové kontrole, které by byly toho času v Rumunsku v platnosti.

d) Rumunská vláda bude nakládati s příslušníky Spojených národů stejně jako s rumunskými příslušníky, pokud jde o přidělování materiálu na opravu nebo uvedení v předešlý stav jejich majetku v Rumunsku a pokud jde o přidělování devis pro dovoz takového materiálu.

e) Rumunská vláda poskytne příslušníkům Spojených národů odškodnění v lei v témž poměru, jak jest stanoveno v písmeni a) shora, jako náhradu za ztrátu nebo škodu vzniklou následkem zvláštních opatření, jimiž byl za války postižen jejich majetek, která se však nevztahovala na rumunský majetek. Toto písmeno neplatí, pokud jde o ušlý zisk.

5. Ustanovení odstavce 4 tohoto článku se nebudou týkati Rumunska, pokud k jednání, z něhož může vzniknouti nárok na náhradu škody na majetku v Severním Sedmihradsku, který jest vlastnictvím Spojených národů nebo jejich příslušníků, došlo v době, kdy toto území nepodléhalo rumunské pravomoci.
6. Všechny přiměřené výlohy, které vzniknou v Rumunsku zjišťováním nároků, čítajíc v to odhad ztrát nebo škod, půjdou k tíži rumunské vlády.
7. Příslušníci Spojených národů a jejich majetek budou osvobozeni od všech výjimečných daní, dávek nebo poplatků, jež rumunská vláda nebo kterýkoliv rumunský úřad uložil na jejich kapitálové jmění v Rumunsku mezi dnem příměří a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, speciálně za účelem úhrady výloh vyplývajících z války nebo úhrady výloh okupačních armád nebo reparací splatných některému ze Spojených národů. Všechny částky, které byly takto zaplaceny, budou vráceny.
8. Vlastník majetku, o nějž jde, a rumunská vláda mohou sjednati dohody, které nahradí ustanovení tohoto článku.
9. Pro účely tohoto článku:

a) Výraz „příslušníci Spojených národů“ značí fysické osoby, které jsou příslušníky některého ze Spojených národů, nebo právnické osoby nebo sdružení, ustavené podle právního řádu některého ze Spojených národů v době, kdy tato smlouva nabude účinnosti, za podmínky, že řečené fysické osoby, právnické osoby nebo sdružení měly tento status již ke dni příměří s Rumunskem.

Výraz „příslušníci Spojených národů“ zahrnuje rovněž všechny fysické osoby, právnické osoby nebo sdružení, s nimiž se podle právního řádu platného za války v Rumunsku nakládalo jako s nepřáteli.

b) Výraz „vlastník“ značí příslušníka Spojených národů, jak jest určen shora v písmeni a), který má právní nárok na majetek, o nějž jde, a zahrnuje nástupce vlastníka za podmínky, že nástupce jest rovněž příslušníkem Spojených národů ve smyslu písmene a). Jestliže nástupce koupil majetek, když byl již poškozen, zcizitel podrží svá práva na odškodnění podle tohoto článku, aniž tím budou dotčeny závazky mezi zcizitelem a nabyvatelem podle vnitrostátního právního řádu.

c) Výraz „majetek“ značí všechny statky movité nebo nemovité, hmotné nebo nehmotné, čítajíc v to vlastnictví živnostenské, literární a umělecké, jakož i všechna práva nebo zájmy

jakéhokoliv druhu na majetku. Bez újmy všeobecné povahy předchozích ustanovení, majetek Spojených národů a jejich příslušníků zahrnuje všechna námořní a říční plavidla s jejich výstrojí a zařízením, které buď byly vlastnictvím Spojených národů nebo jejich příslušníků nebo byly zapsány do rejstříku na území některého ze Spojených národů nebo pluly pod vlajkou některého ze Spojených národů a které po 1. září 1939, pokud v té době byly v rumunských vodách nebo poté, když tam byly zavlečeny, byly buď dány pod kontrolu rumunských úřadů jakožto nepřátelský majetek nebo s nimiž Spojené národy nebo jejich příslušníci ztratili možnost volně nakládati v Rumunsku následkem kontrolních opatření rumunských úřadů učiněných v souvislosti s válečným stavem mezi členy Spojených národů a Německem.

Článek 25.

1. Rumunsko se zavazuje, že ve všech případech, kdy majetek, zákonná práva či zájmy v Rumunsku osob podléhajících rumunské pravomoci byly po 1. září 1939 podrobeny sekvestraci, konfiskaci nebo kontrole pro rasový původ nebo náboženství těchto osob, uvede řečený majetek, zákonná práva a zájmy s jejich příslušenstvím do předešlého stavu, nebo, není-li to možné, že dá za ně slušnou náhradu.
2. Všechen majetek, práva a zájmy v Rumunsku osob, organisací nebo sdružení, které jednotlivě nebo jako členové skupin byly předmětem rasového, náboženského nebo jiného fašistického pronásledování, budou rumunskou vládou převedeny na organisace v Rumunsku, které zastupují takové osoby, organisace nebo sdružení, zůstal-li tento majetek, práva a zájmy bez dědiců nebo nevznesl-li na ně nikdo nárok do šesti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Tyto organisace užijí převedeného majetku k podpoře a pomoci zbylých členů takovýchto skupin, organisací a sdružení v Rumunsku. Tento převod bude proveden do dvanácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, a bude zahrnovati majetek, práva a zájmy, jež mají býti uvedeny do předešlého stavu podle odstavce 1 tohoto článku.

Článek 26.

Rumunsko uznává, že Sovětský svaz má právo na veškerý německý majetek v Rumunsku převedený na Sovětský svaz Kontrolní radou v Německu, a zavazuje se, že učiní všechna nutná opatření k usnadnění takovýchto převodů.

Článek 27.

1. Každá ze spojených a sdružených mocností bude míti právo zabaviti, podržeti, likvidovati nebo jinak naložiti s veškerým majetkem, právy a zájmy, které v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti, budou na jejím území a budou majetkem Rumunska nebo rumunských příslušníků, a použíti tohoto majetku nebo výtěžku zaň k účelům, které bude pokládati za žádoucí, v mezích svých nároků a nároků svých příslušníků proti Rumunsku nebo rumunským příslušníkům, čítajíc v to pohledávky, kromě nároků plně uspokojených podle jiných článků této smlouvy. Všechen rumunský majetek nebo výtěžek zaň, pokud převyšuje částku těchto nároků, bude vrácen.
2. Rumunský majetek bude likvidován a bude s ním naloženo podle právního řádu příslušné mocnosti spojené nebo sdružené. Rumunský majitel nebude míti žádná práva na tento majetek vyjma ta, která by mu dával řečený právní řád.
3. Rumunská vláda se zavazuje, že odškodní rumunské příslušníky, jejichž majetek bude odňat podle tohoto článku a nebude jim vrácen.

4. Tímto článkem se neukládá žádné spojené nebo sdružené mocnosti závazek vrátiti živnostenské vlastnictví rumunské vládě nebo rumunským příslušníkům, nebo zahrnouti takové vlastnictví při určení částky, která může býti zadržena podle odstavce 1 tohoto článku. Vláda každé z mocností spojených a sdružených bude míti právo uložiti taková omezení, podmínky a výhrady na práva nebo zájmy na živnostenském vlastnictví na území této spojené nebo sdružené mocnosti, nabyté vládou nebo příslušníky Rumunska dříve, než tato smlouva nabude účinnosti, jaké vláda spojené nebo sdružené mocnosti bude v zájmu státním považovati za nutné.
5. O majetku, o němž se mluví v odstavci 1 tohoto článku, bude se míti za to, že zahrnuje rumunský majetek, který podléhal kontrole z důvodu válečného stavu mezi Rumunskem a mocností spojenou nebo sdruženou, mající pravomoc nad tímto majetkem; nebude však zahrnovati:
    a) majetek rumunské vlády, jehož se užívá ke konsulárním nebo diplomatickým účelům;
    b) majetek náležející náboženským organisacím nebo soukromým lidumilným institucím a užívaný pro náboženské nebo lidumilné účely;
    c) majetek fysických osob rumunské příslušnosti majících povolení sídliti na území státu, v němž jest tento majetek, nebo na území kteréhokoliv Spojeného národa, kromě rumunského majetku, který byl podroben kdykoliv za války opatřením, jež se všeobecně nevztahovala na majetek rumunských příslušníků sídlících na témž území;
    d) majetková práva vzniklá po obnovení obchodních a finančních styků mezi Rumunskem a mocnostmi spojenými a sdruženými nebo vzniklá z ujednání mezi Rumunskem a vládou některé spojené nebo sdružené mocnosti po 12. září 1944;
    e) práva z vlastnictví literárního a uměleckého.

Článek 28.

1. Ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude se již s majetkem Rumunska a rumunských příslušníků v Německu nakládati jako s majetkem nepřátelským a všechna omezení opírající se o takový režim budou zrušena.
2. Zjistitelný majetek Rumunska a rumunských příslušníků odvlečený německým vojskem nebo úřady násilím nebo donucením z rumunského území do Německa po 12. září 1944 podléhá navrácení.
3. Uvedení do předešlého stavu rumunského majetku v Německu a jeho vrácení se provede podle směrnic, které dají mocnosti obsadivší Německo.
4. Bez újmy těchto a jiných ustanovení přijatých ve prospěch Rumunska a rumunských příslušníků mocnostmi obsadivšími Německo, Rumunsko se zříká za sebe a za rumunské příslušníky všech nároků proti Německu a německým příslušníkům, které nebyly vyrovnány do 8. května 1945, vyjma nároky ze smluv a jiných závazků sjednaných před 1. zářím 1939 a práva nabytá před tímto dnem. O tomto zřeknutí se bude míti za to, že zahrnuje pohledávky, všechny mezistátní nároky plynoucí z ujednání sjednaných za války a všechny nároky ze ztrát nebo škod vzniklých za války.

Článek 29.

1. Válečný stav sám o sobě nebude považován za okolnost, která by měla vliv na povinnost uhraditi peněžní dluhy, pocházející ze závazků a smluv, které tu byly dříve, než vznikl válečný stav, a z práv nabytých před touto dobou, které se staly splatnými před tím, než tato smlouva nabyla účinnosti, a z nichž jsou zavázáni vláda nebo příslušníci rumunští vládě nebo příslušníkům některé z mocností spojených a sdružených, nebo vláda nebo příslušníci některé z mocností spojených a sdružených vládě nebo příslušníkům rumunským.

2. Pokud v této smlouvě není výslovně stanoveno jinak, žádné její ustanovení se nesmí vykládati tak, že by to nepříznivě působilo na poměr mezi dlužníky a věřiteli vyplývající ze smluv uzavřených před válkou buď rumunskou vládou nebo rumunskými příslušníky.

Článek 30.

1. Rumunsko se zříká jménem vlády rumunské a rumunských příslušníků všech nároků jakékoliv povahy proti mocnostem spojeným a sdruženým, vzniklých přímo z války nebo z opatření učiněných následkem válečného stavu v Evropě po 1. září 1939, bez rozdílu, zda spojená nebo sdružená mocnost byla v uvedené době ve válce s Rumunskem čili nic.

Toto zřeknutí zahrnuje:

a) nároky na náhradu za ztráty nebo škody utrpěné následkem činů ozbrojených sil nebo úřadů mocností spojených nebo sdružených;

b) nároky vyplývající z přítomnosti, operací nebo činnosti ozbrojených sil nebo úřadů mocností spojených nebo sdružených na rumunském území;

c) nároky z nálezů nebo nařízení kořistních soudů mocností spojených nebo sdružených, při čemž Rumunsko uznává za platné a vykonatelné všechny nálezy a nařízení uvedených kořistních soudů vydané 1. září 1939 nebo po tomto dni, týkající se rumunských plavidel, rumunského zboží nebo placení výloh;

d) nároky vyplývající z výkonu práv válčící strany nebo z opatření učiněných za účelem výkonu těchto práv.

2. Ustanovení tohoto článku vyloučí úplně a s konečnou platností všechny nároky takové povahy, jaké jsou tu uvedeny, které od nynějška zaniknou, ať jest kdokoliv zúčastněnou stranou. Rumunská vláda se zavazuje, že poskytne přiměřenou náhradu v lei osobám, které následkem rekvisice dodávaly zboží nebo konaly služby ozbrojeným silám mocností spojených nebo sdružených na rumunském území, a na uspokojení nároků proti ozbrojeným silám mocností spojených nebo sdružených za škody způsobené na rumunském území a nepocházející z válečných událostí.
3. Rumunsko se rovněž zříká jménem rumunské vlády a rumunských příslušníků všech nároků té povahy, které zahrnuje odstavec 1 tohoto článku, proti každému Spojenému národu, jehož diplomatické styky s Rumunskem byly za války přerušeny a který jednal v součinnosti s mocnostmi spojenými a sdruženými.
4. Rumunská vláda převezme plnou odpovědnost za všechno spojenecké vojenské oběživo vydané v Rumunsku spojeneckými vojenskými úřady, čítajíc v to veškeré takové oběživo, které bude v oběhu v den, kdy tato smlouva nabude účinnosti.
5. Zřeknutí se nároků uvedených v odstavci 1 tohoto článku se strany Rumunska zahrnuje veškeré nároky vzniklé z opatření kterékoliv z mocností spojených a sdružených učiněných o rumunských plavidlech mezi 1. zářím 1939 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, jakož i všechny nároky a pohledávky vyplývající z nyní platných úmluv o válečných zajatcích.

Článek 31.

1. Dokud nebudou sjednány obchodní smlouvy nebo dohody mezi jednotlivými Spojenými národy a Rumunskem, rumunská vláda bude povinna po dobu osmnácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nakládati s každým ze Spojených národů, který ve skutečnosti bude vzájemně nakládati stejně s Rumunskem v podobných věcech, takto:

a) pokud jde o cla a dovozní nebo vývozní poplatky, vnitrostátní zdanění dovezeného zboží a všechny předpisy toho se týkající, Spojené národy budou požívati bezpodmínečně nejvyšších výhod;

b) ve všech ostatních směrech nebude Rumunsko libovolně nepříznivěji nakládati se zbožím pocházejícím z kteréhokoliv území kteréhokoliv ze Spojených národů nebo určeným do takového území, než se zbožím podobného druhu pocházejícím z území kteréhokoliv jiného cizího státu nebo určeným do takového území;

c) příslušníkům Spojených národů, a to i právnickým osobám, se poskytne režim jako příslušníkům vlastním a příslušníkům národa s nejvyššími výhodami ve všech věcech, týkajících se obchodu, průmyslu, plavby a jiných druhů podnikatelské činnosti v Rumunsku. Tato ustanovení se nebudou vztahovati na obchodní letectví;

d) Rumunsko neposkytne žádnému státu výlučné nebo přednostní právo, pokud jde o provoz obchodních letadel v mezinárodním styku; poskytne však všem Spojeným národům stejné podmínky pro nabytí mezinárodních obchodně-leteckých práv na rumunském území, zahrnujíc v to právo přistávati pro doplnění pohonných hmot a pro opravy, a poskytne, pokud jde o provoz obchodních letadel v mezinárodním styku, všem Spojeným národům na základě vzájemnosti a bez diskriminace právo létati přes rumunské území, aniž se přistane. Tato ustanovení se nesmějí dotknouti zájmů národní obrany Rumunska.

2. Výše uvedené závazky, které Rumunsko na sebe vzalo, se rozumějí s výhradou výjimek obvykle obsažených v obchodních smlouvách, jež Rumunsko uzavřelo před válkou; ustanovení týkající se vzájemnosti poskytnuté každým ze Spojených národů se rozumějí s výhradou výjimek obvykle obsažených v obchodních smlouvách uzavřených tímto státem.

Článek 32.

1. Všechny spory, které by mohly vzniknouti, pokud jde o články 23 a 24 a přílohy IV, V a VI část B této smlouvy, budou předloženy smírčí komisi složené ve stejném počtu ze zástupců vlády zúčastněného Spojeného národa a vlády rumunské. Nedosáhne-li se dohody do tří měsíců poté, co spor byl předložen smírčí komisi, každá z obou vlád může žádati, aby do komise byl přibrán třetí člen, a nedojde-li mezi oběma vládami k dohodě o volbě tohoto člena, může každá z obou stran požádati generálního sekretáře Spojených národů, aby ho jmenoval.
2. Rozhodnutí většiny členů komise bude rozhodnutím komise a strany je přijmou jako konečné a závazné.

Článek 33.

Všechny spory, které by mohly vzniknouti, pokud jde o ceny, jež rumunská vláda platila za zboží jí dodávané na účet reparací a nabyté od příslušníků některé spojené nebo sdružené mocnosti nebo od společností, které jsou vlastnictvím těchto příslušníků, budou řešeny bez újmy splnění reparačních závazků Rumunska diplomatickými jednáními mezi vládou zúčastněného státu a vládou rumunskou. Kdyby spor nebyl do dvou měsíců vyřešen přímými diplomatickými jednáními mezi zúčastněnými stranami, bude předložen k rozhodnutí přednostům diplomatických misí Sovětského svazu, Spojeného království a Spojených států amerických v Bukurešti. V případě, že přednostové misí se nedohodnou do dvou měsíců, může každá z obou stran požádati generálního sekretáře Spojených národů, aby jmenoval rozhodčího, jehož rozhodnutí bude pro obě sporné strany závazné.

Článek 34.

Články 23, 24, 31 a příloha VI této smlouvy budou se vztahovati na mocnosti spojené a sdružené a Francii a na ty Spojené národy, jejichž diplomatické styky s Rumunskem byly za války přerušeny.

Článek 35.

Ustanovení příloh IV, V a VI, jakož i ustanovení ostatních příloh, budou míti platnost a účinnost jako nedílné součásti této smlouvy.

ČÁST VII.

Klausule o Dunaji.

Článek 36.

Plavba na Dunaji bude svobodná a volná pro příslušníky, obchodní plavidla a zboží všech států na základě rovnosti, pokud jde o přístavní a plavební poplatky a podmínky pro obchodní plavbu. Toto ustanovení se nebude vztahovati na dopravu mezi přístavy téhož státu.

ČÁST VIII.

Závěrečné klausule.

Článek 37.

1. Po dobu nepřevyšující osmnáct měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, budou přednostové diplomatických misí Sovětského svazu, Spojeného království a Spojených států amerických v Bukurešti ve vzájemné dohodě zastupovati mocnosti spojené a sdružené při jednání s rumunskou vládou o všech otázkách týkajících se provádění a výkladu této smlouvy.
2. Tito tři přednostové misí dají rumunské vládě takové směrnice, odborné rady a objasnění, jichž snad bude třeba k zajištění rychlého a účinného provedení této smlouvy, jak podle slovního znění, tak i podle jejího ducha.
3. Rumunská vláda poskytne řečeným třem přednostům misí všechny nutné informace a všechnu pomoc, jichž snad budou potřebovati při plnění úkolů svěřených jim touto smlouvou.

Článek 38.

1. S výjimkou případů, kde jiné řízení jest zvláště předepsáno některým článkem této smlouvy, každý spor o výklad nebo provádění smlouvy, který nebude vyřízen přímým diplomatickým jednáním, bude předložen třem přednostům misí, jednajícím podle článku 37, s tou výjimkou, že v tomto případě přednostové misí nebudou omezeni časovou lhůtou stanovenou v tomto článku. Každý spor, který nebude jimi vyřízen do dvou měsíců, bude, ačli sporné strany se mezi sebou nedohodnou o jiném způsobu vyřízení, na žádost jedné nebo druhé sporné strany předložen komisi složené ze zástupce každé strany a třetího člena zvoleného vzájemnou dohodou obou stran z příslušníků třetího státu. Kdyby obě strany se do jednoho měsíce nedohodly o jmenování třetího člena, může každá z obou stran požádati generálního sekretáře Spojených národů, aby ho jmenoval.

2. Rozhodnutí většiny členů komise bude rozhodnutím komise a strany je přijmou jako konečné a závazné.

Článek 39.

1. Každý člen Spojených národů, který není signatářem této smlouvy a který jest ve válce s Rumunskem, může přistoupiti k této smlouvě a po přístupu bude považován pro účely této smlouvy za sdruženou mocnost.
2. Listiny o přístupu se uloží u vlády Svazu sovětských socialistických republik a stanou se účinnými, jakmile budou uloženy.

Článek 40.

Tato smlouva jejíž ruský a anglický text jsou autentické, bude ratifikována mocnostmi spojenými a sdruženými. Bude také ratifikována Rumunskem. Nabude účinnosti ihned po uložení ratifikačních listin Svazem sovětských socialistických republik, Spojeným královstvím Velké Britannie a Severního Irska a Spojenými státy americkými. Ratifikační listiny se uloží v nejkratší možné lhůtě u vlády Svazu sovětských socialistických republik.

Pro každou mocnost spojenou nebo sdruženou, jejíž ratifikační listina bude uložena později, smlouva nabude účinnosti dnem uložení. Tato smlouva se uloží v archivech vlády Svazu sovětských socialistických republik, která vydá ověřený opis každému ze signatárních států.

Seznam příloh.

I. Mapa rumunských hranic.
II. Vymezení pojmu vojenského, vojenského leteckého a válečného námořního výcviku.
III. Vymezení pojmu a seznam válečného materiálu.
IV. Zvláštní ustanovení o určitých druzích majetku:
    A. Živnostenské, literární a umělecké vlastnictví.
    B. Pojištění.
V. Smlouvy, promlčení a obchodní skriptury.
VI. Kořistní soudy a rozsudky.

Příloha I.

(Viz článek 1.)

Mapa rumunských hranic.

Příloha II.

(Viz článek 13.)

Vymezení pojmu vojenského, vojenského leteckého a válečného námořního výcviku.

1. Vojenský výcvik jest vymezen takto: studium a praktické použití veškeré výzbroje zvláště určené nebo přizpůsobené vojenským účelům a k nim se vztahujících výcvikových prostředků; studium

a provádění všech cvičení nebo manévrů, sloužících k vyučování nebo provádění úkonů vojenských sil v boji a metodické studium taktiky, strategie a práce štábů.

2. Vojenský letecký výcvik jest vymezen takto: studium a praktické použití veškeré výzbroje zvláště určené nebo přizpůsobené účelům vojenského letectva a k nim se vztahujících výcvikových prostředků; studium a provádění veškerých speciálních úkonů, čítajíc v to let ve skupinách, prováděný letouny při plnění vojenského leteckého úkolu a metodické studium letecké taktiky, strategie a práce štábů.
3. Válečný námořní výcvik jest vymezen takto: studium, správa nebo praktické použití válečných lodí nebo námořních zařízení, jakož i studium nebo použití všech přístrojů a k nim se vztahujících výcvikových prostředků, jichž se používá k vedení námořní války, s výjimkou těch, jež také normálně slouží k civilním účelům; rovněž vyučování, výcvik nebo metodické studium válečné námořní taktiky, strategie a práce štábů, čítajíc v to provádění všech operací a manévrů, jichž není třeba pro mírové použití lodí.

Příloha III.

(Viz článek 16.)

Vymezení pojmu a seznam válečného materiálu.

Název „válečný materiál“, užitý v této smlouvě, se vztahuje na veškeré zbraně, střelivo a na veškerou výzbroj zvláště určenou pro válečné účely, nebo jim přizpůsobenou, jak jsou níže vyjmenovány.

Spojené a sdružené mocnosti si vyhrazují právo občasných úprav seznamu, který buď pozmění nebo doplní souhlasně s budoucím vědeckým vývojem.

Kategorie I.

1. Vojenské pušky, karabiny, revolvery a pistole, záložní hlavně a ostatní součástky těchto zbraní, jež nelze přímo přizpůsobiti civilní potřebě.
2. Kulomety, samočinné vojenské pušky nebo opakovačky a samopaly, záložní hlavně a ostatní součásti těchto zbraní, jež nelze přímo přizpůsobiti civilní potřebě; kulometné podstavce.
3. Kanony, houfnice, moždíře, speciální letecké kanony, děla bez závěru nebo bez zákluzu a plamenomety; záložní hlavně a ostatní součástky k těmto zbraním, jež nelze přímo přizpůsobiti civilní potřebě; pojízdné lafety a pevné podstavce pro tyto zbraně.
4. Vrhače raket; vrhací a kontrolní ústrojí pro samohybné a řízené střely; podstavce pro tyto přístroje.
5. Samohybné střely a střely řízené, střely, rakety, střelivo a náboje plněné nebo prázdné pro zbraně, vyjmenované v odstavcích 1-4 shora, zapalovače, průpalky nebo zařízení, sloužící k přivedení jich k výbuchu nebo činnosti. Nečítají se v to roznětky, nezbytné pro civilní potřebu.
6. Granáty, pumy, torpeda, miny, podmořské miny, zápalný materiál nebo zápalné nálože plněné nebo prázdné; veškerá zařízení sloužící k přivedení jich k výbuchu nebo k činnosti. Nečítají se v to roznětky, nezbytné pro civilní potřebu.
7. Bodáky.

Kategorie II.

1. Obrněná bojová vozidla, obrněné vlaky, jež nelze z technických důvodů upraviti pro civilní potřebu.

2. Mechanická a samohybná vozidla pro všechny zbraně uvedené v kategorii I; vojenské podvozky a karoserie zvláštních vzorů, pokud nejsou uvedeny v odstavci 1 shora.
3. Pancéře silnější než tři palce používané ve válce k ochranným účelům.

Kategorie III.

1. Zaměřovací a počtářské soupravy pro střelbu, přístroje pro zastřelování a záznamy střelby, přístroje pro řízení střelby, dělostřelecké zaměřovače, zaměřovače pro vrhání leteckých pum, přístroje časovací, výzbroj pro kalibraci děl a přístroje pro kontrolu střel.
2. Ztečný mostní materiál, ztečná a útočná plavidla.
3. Zařízení pro válečné lsti, klamná zařízení a nástrahy.
4. Osobní výstroj příslušníků speciálních ozbrojených sil, již nelze přímo přizpůsobiti pro civilní potřebu.

Kategorie IV.

1. Válečná plavidla všech tříd, čítajíc v to přezbrojená plavidla a naloďovací zařízení, sestrojená nebo předvídaná pro jejich službu nebo podporu, pokud je nelze z technických důvodů přeměniti pro civilní potřebu, jakož i zbraně, pancéřování, střelivo, letouny a veškerá ostatní výzbroj, materiál, stroje a zařízení, kterých se užívá v době míru pouze na válečných lodích.
2. Vyloďovací plavidla a obojživelná vozidla nebo materiál všeho druhu; ztečná plavidla nebo ztečný materiál všech vzorů, dále katapulty nebo jiná zařízení pro vrh letounů nebo jejich spuštění na hladinu, rakety, vrhané zbraně nebo jakékoliv jiné střely, přístroje nebo zařízení ať již s posádkou či bez posádky, řízené nebo bez řízení.
3. Plavidla, stroje, zbraně, zařízení a přístroje všeho druhu, ponorná nebo částečně ponorná, čítajíc v to zakolení zvláště určená k obraně přístavu vyjma materiál potřebný k vyprošťování, záchraně neb ostatnímu civilnímu použití, jakož i výstroj, pomůcky a součástky, pokusné nebo výcvikové prostředky, přístroje nebo zařízení, jež mohou býti zvláště určena ke konstrukci, přezkoušení, udržování nebo uložení těchto plavidel, strojů, zbraní, souprav a přístrojů.

Kategorie V.

1. Stroje pro vzduchoplavbu, smontované nebo rozmontované, těžší nebo lehčí vzduchu, sestrojené nebo přizpůsobené pro vzdušný boj za použití kulometů, vrhačů raket nebo děl, nebo určené pro přepravu a vrhání leteckých pum, nebo takové, jež jsou opatřeny některým zařízením, uvedeným níže v odstavci 2, nebo které svým pojetím nebo sestrojením jsou vhodny k vyzbrojení některých z těchto zařízení.
2. Podstavce a lafety pro letecké kanony, vrhače pum, nosiče torped a zařízení pro spouštění pum nebo vrhání torped, kanonové věže a kopule.
3. Zvláštní výstroj pro vzdušné výsadkové jednotky výlučně jimi používaná.
4. Katapulty nebo vrhací zařízení pro letouny dopravované loděmi, letouny pozemní nebo hydroaviony; přístroje pro vrhání létajících střel.
5. Přehradné balony.

Kategorie VI.

Dusivé, smrtící a jedovaté látky nebo látky schopné vyřaditi z boje, určené pro válečné účely nebo vyráběné v množství přesahujícím civilní potřebu.

Kategorie VII.

Pohonné látky, výbušniny, pyrotechnický materiál, nebo zkapalněné plyny pro pohon, výbuch, nabíjení a plnění válečného materiálu zde uvedených kategorií nebo určené k použití v souvislosti s tímto materiálem, pokud jich nelze použíti pro civilní účely, nebo jsou-li vyráběny v množství přesahujícím civilní potřebu.

Kategorie VIII.

Průmyslová zařízení a vybavení zvláště sestrojená pro zhotovení a udržování výrobků, jak jsou vyjmenovány shora, pokud je nelze technicky přeměniti pro civilní potřebu.

Příloha IV.

Zvláštní ustanovení týkající se jistých druhů majetku.

A. Živnostenské, literární a umělecké vlastnictví.

1. a) Spojeným a sdruženým mocnostem a jejich příslušníkům se poskytne lhůta jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, a to bez poplatku za prodloužení nebo jiné pokuty jakéhokoliv druhu, aby jim bylo možno provésti všechny potřebné úkony k dosažení nebo zachování práv z živnostenského, literárního a uměleckého vlastnictví v Rumunsku, jež nemohli provésti následkem válečného stavu.

   b) Spojené a sdružené mocnosti nebo jejich příslušníci, kteří na území některé mocnosti spojené nebo sdružené podali ve lhůtě nepřesahující dvanáct měsíců před vypuknutím války s Rumunskem nebo za války řádnou žádost o patent nebo o zápis užitného vzoru nebo podali ve lhůtě nepřesahující šest měsíců před vypuknutím války s Rumunskem nebo za války řádnou žádost a zápis živnostenského vzorku nebo modelu nebo ochranné známky, budou oprávněni podati do dvanácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, žádost o přiznání obdobných práv v Rumunsku s právem priority, opírající se o dřívější podání žádosti na území této spojené nebo sdružené mocnosti.

   c) Každé ze spojených a sdružených mocností a jejím příslušníkům se poskytne lhůta jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, během níž budou moci zahájiti v Rumunsku řízení proti těm fysickým nebo právnickým osobám, o nichž se tvrdí, že nezákonně porušily jejich práva z živnostenského, literárního nebo uměleckého vlastnictví v době od vypuknutí války do dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti.

2. Období od vypuknutí války do osmnácti měsíců ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude započítáno do lhůty stanovené pro zužitkování patentu nebo pro užívání vzorku neb ochranné známky.

3. Období od vypuknutí války do dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, nebude započítáno do normální doby trvání práv z živnostenského, literárního a uměleckého vlastnictví, jež byla platna v Rumunsku v době vypuknutí války nebo jsou uznána nebo zřízena podle části A této přílohy a jsou majetkem kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nebo jejich příslušníků. O normální době trvání takovýchto práv bude se tudíž míti za to, že se v Rumunsku samočinně prodlužuje o další lhůtu odpovídající období, jež takto bylo vyloučeno.
4. Předchozí ustanovení týkající se práv spojených a sdružených mocností a jejich příslušníků v Rumunsku budou se rovněž vztahovati na práva Rumunska a jeho příslušníků na území spojených a sdružených mocností. Avšak nic z těchto ustanovení nebude dávati Rumunsku nebo jeho příslušníkům na území kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nárok na příznivější nakládání, než jaké poskytuje taková mocnost v podobných případech jiným Spojeným národům nebo jejich příslušníkům. Rovněž nebude Rumunsko podle tohoto ustanovení povinno poskytnouti kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nebo jejich příslušníkům příznivější nakládání, než se dostává Rumunsku nebo jeho příslušníkům na území takové mocnosti ve věcech, o nichž jednají předchozí ustanovení.
5. Třetím osobám na území kterékoliv ze spojených a sdružených mocností nebo Rumunska, které přede dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, získaly bezelstně práva z živnostenského, literárního nebo uměleckého vlastnictví, která jsou v rozporu s právy obnovenými podle části A této přílohy nebo s právy získanými na základě priority jim přiznané podle řečených ustanovení nebo které bezelstně předmět takových práv vyráběly, uveřejňovaly, reprodukovaly, užívaly nebo prodávaly, bude dovoleno bez odpovědnosti za porušení práv, aby pokračovaly ve výkonu těchto práv, jež bezelstně získaly, a rovněž aby pokračovaly v takové výrobě, uveřejňování, reprodukci, užívání nebo prodeji, jež bezelstně započaly, nebo je znovu zahájily. V Rumunsku takovéto povolení se dá ve formě nevýlučné licence poskytnuté za výhrad a podmínek, na kterých se zúčastněné strany vzájemně dohodnou, nebo, nedojde-li k dohodě, které budou stanoveny smírčí komisí, jež bude zřízena podle článku 32 této smlouvy. Na území každé ze spojených a sdružených mocností se však dostane bezelstným třetím osobám takové ochrany, jaká se za obdobných podmínek přiznává bezelstným třetím osobám, jejichž práva jsou v rozporu s právy příslušníků jiných spojených a sdružených mocností.
6. Nic v části A této přílohy se nesmí vykládati v tom smyslu, že dává Rumunsku nebo jeho příslušníkům práva na jakýkoliv patent nebo užitný vzor na území kterékoliv ze spojených a sdružených mocností, pokud jde o vynálezy týkající se kteréhokoliv z předmětů vyjmenovaných v příloze III této smlouvy, které byly učiněny nebo o nichž byla podána přihláška Rumunskem nebo kterýmkoliv z jeho příslušníků v Rumunsku nebo na území kterékoliv jiné mocnosti osy nebo na kterémkoliv území obsazeném ozbrojenými silami osy v době, kdy takové území bylo pod kontrolou ozbrojených sil nebo úřadů mocností osy.
7. Rumunsko rovněž rozšíří výhody vyplývající z předchozích ustanovení této přílohy na Francii a na jiné Spojené národy, které nejsou mocnostmi spojenými nebo sdruženými, jejichž diplomatické styky s Rumunskem byly za války přerušeny a které se zaváží, že rozšíří na Rumunsko výhody přiznané Rumunsku podle řečených ustanovení.
8. Nic v části A této přílohy se nesmí vykládati tak, aby to odporovalo článkům 24, 27 a 29 této smlouvy.

B. Pojištění.

1. Žádné jiné překážky než ty, které se vztahují na pojistitele všeobecně, nebudou činěny pojistitelům, kteří jsou příslušníky Spojených národů, v tom, aby mohli znovu převzíti své dřívější pojistné stavy.

2. Kdyby pojistitel, který jest příslušníkem některého ze Spojených národů, chtěl obnoviti svou obchodní činnost v Rumunsku a kdyby se shledalo, že hodnota záručních deposit nebo reserv, jež jsou předepsány jako podmínka pro provozování obchodu v Rumunsku, se zmenšila následkem ztráty nebo znehodnocení cenných papírů, z nichž taková deposita nebo reservy pozůstávaly, rumunská vláda se zavazuje, že bude považovati po dobu osmnácti měsíců takové cenné papíry, jež dosud jsou po ruce, za vyhovující všem zákonným požadavkům, pokud jde o deposita a reservy.

Příloha V.

Smlouvy, promlčení a obchodní skriptury.

A. Smlouvy.

1. O každé smlouvě, jež vyžadovala pro své splnění styku mezi kterýmikoliv smluvními stranami, které se staly nepřáteli ve smyslu části D této přílohy, bude se s výjimkami uvedenými níže v odstavcích 2 a 3 míti za to, že byla zrušena od doby, kdy kterékoliv ze smluvních stran se staly nepřáteli. Takovéto zrušení není však na újmu ustanovením článku 29 této smlouvy a neosvobodí žádnou ze smluvních stran od závazku vrátiti částky, které dostala jako zálohy nebo jako splátky a za které taková strana neposkytla vzájemné plnění.
2. Bez ohledu na ustanovení odstavce 1 shora takové části kterékoliv smlouvy, jež lze odděliti a které nevyžadovaly pro své splnění styku mezi kterýmikoliv ze smluvních stran, jež se staly nepřáteli ve smyslu části D této přílohy, budou vyňaty ze zrušení a zůstanou v platnosti bez újmy práv obsažených v článku 27 této smlouvy. Kde ustanovení kterékoliv smlouvy nelze takto odděliti, bude se míti za to, že smlouva byla zrušena celá. Předchozí ustanovení platí s výhradou vnitrostátních zákonů, nařízení nebo předpisů vydaných kteroukoliv z mocností spojených a sdružených, pod jejíž pravomoc spadá rozhodování o smlouvě, nebo jejíž pravomoci podléhá kterákoliv ze smluvních stran, a s výhradou, že smlouva nestanoví jinak.
3. O žádném ustanovení části A této přílohy se nebude míti za to, že by činilo neplatnými obchodní jednání zákonitě vykonaná mezi nepřáteli podle smlouvy, byla-li vykonána se schválením vlády jedné z mocností spojených a sdružených.
4. Bez ohledu na předchozí ustanovení budou pojišťovací a zajišťovací smlouvy podléhati zvláštním ujednáním mezi vládou příslušné spojené nebo sdružené mocnosti a vládou rumunskou.

B. Promlčecí lhůty.

1. O všech lhůtách, jimiž se promlčují nebo omezují práva procesní nebo práva učiniti prozatímní opatření v osobních nebo majetkových vztazích, týkajících se příslušníků Spojených národů a příslušníků rumunských, kteří následkem válečného stavu se nemohli dovolati soudu nebo splniti náležitosti nutné pro zachování svých práv, bez ohledu na to, zdali tyto lhůty počaly před vypuknutím války nebo po něm, bude se míti za to, že byly staveny po dobu trvání války na rumunském území s jedné strany a s druhé strany na území těch Spojených národů, které přiznají Rumunsku na základě vzájemnosti výhody ustanovení tohoto odstavce. Tyto lhůty počnou opět běžeti ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti. Ustanovení tohoto odstavce bude použito na lhůty předepsané pro předložení úrokových nebo dividendových kuponů nebo pro předložení k výplatě cenných papírů slosovaných k proplacení nebo papírů, jež jsou splatné z jakéhokoliv jiného důvodu.

2. Kde pro neprovedení nějakého úkonu nebo nesplnění nějaké náležitosti za války byla na rumunském území provedena exekuční opatření ke škodě příslušníka jednoho ze Spojených národů, rumunská vláda obnoví poškozená práva. Není-li takové obnovení možné nebo bylo-li by nespravedlivé, rumunská vláda se postará, aby se příslušníku Spojených národů dostalo takové náhrady, jež by byla spravedlivá a okolnostem přiměřená.

C. Obchodní skriptury.

1. V poměru mezi nepřáteli bude se míti za to, že žádná obchodní skriptura sepsaná před válkou nepozbyla platnosti jen z toho důvodu, že nebyla předložena k přijetí nebo k placení v předepsaných lhůtách, nebo že vydatelé neb indosanti nebyli zpraveni o nepřijetí neb o neplacení, nebo že schází protest nebo z toho důvodu, že za války nebylo vyhověno jakémukoliv formálnímu předpisu.
2. Jestliže lhůta, v které měla obchodní skriptura býti předložena k přijetí nebo k placení, nebo v které měli vydatel nebo indosant býti zpraveni o nepřijetí neb o neplacení, nebo v které měla býti skriptura protestována, vypršela za války, a jestliže strana, která měla předložiti nebo dáti protestovati skripturu nebo dáti zprávu o nepřijetí neb o neplacení, tak neučinila za války, bude jí ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, povolena lhůta nejméně tří měsíců, v níž bude moci předložiti skripturu, zpraviti o nepřijetí neb o neplacení nebo dáti ji protestovati.
3. Jestliže se některá osoba buď před válkou nebo za války zavázala z obchodní skriptury následkem závazku, jejž vůči ní přejala jiná osoba, která se stala později nepřátelskou, bude tato druhá osoba povinna bez ohledu na vypuknutí války ručiti prvé osobě za následky takového závazku.

D. Zvláštní ustanovení.

1. Pro účely této přílohy fysické nebo právnické osoby budou považovány za nepřátele ode dne, kdy obchodní styky mezi nimi se staly nezákonnými podle zákonů, nařízení nebo předpisů, jimž byly podřízeny takové osoby nebo smlouvy.
2. Vzhledem k právní soustavě Spojených států amerických ustanovení této přílohy nebudou platiti ve vztazích mezi Spojenými státy americkými a Rumunskem.

Příloha VI.

Kořistní soudy a rozsudky.

A. Kořistní soudy.

Každá ze spojených a sdružených mocností si vyhrazuje právo přezkoumati řízením, jež sama stanoví, všechna rozhodnutí a příkazy rumunských kořistních soudů, jež se týkají vlastnických práv jejich příslušníků, a doporučiti rumunské vládě, aby ty z těchto rozhodnutí nebo příkazů, které jsou v rozporu s mezinárodním právem, byly podrobeny revisi.

Rumunská vláda se zavazuje, že dodá opisy všech dokladů, obsahujících zápisy o těchto případech, čítajíc v to učiněná rozhodnutí a vydané příkazy, a že přijme všechna doporučení, jež budou učiněna na základě prozkoumání řečených případů, a že provede taková doporučení.

B. Rozsudky.

Rumunská vláda učiní potřebná opatření, aby umožnila příslušníkům kteréhokoliv ze Spojených národů předložiti kdykoliv ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy tato smlouva nabude účinnosti, příslušným rumunským úřadům k revisi kterýkoliv rozsudek vynesený rumunským

soudem v době mezi 22. červnem 1941 a dnem, kdy tato smlouva nabude účinnosti, v jakémkoliv řízení, v němž příslušník Spojených národů nebyl s to buď jako žalobce nebo jako žalovaný soudu svůj případ řádně přednésti. Utrpěl-li příslušník Spojených národů újmu následkem jakéhokoliv takového rozsudku, postará se rumunská vláda, aby byl znovu uveden ve stav, v němž byl před vynesením rozsudku, nebo aby se mu dostalo spravedlivého a okolnostem přiměřeného odškodnění. Výraz „příslušníci Spojených národů" zahrnuje právnické osoby nebo sdružení zřízené nebo ustavené podle zákonů kteréhokoliv ze Spojených národů.

Tomu na svědomí podepsaní zplnomocněnci podepsali tuto smlouvu a připojili k ní své pečetě.

Dáno v městě Paříži v ruském, anglickém, francouzském a rumunském jazyku dne desátého února jedentisícdevětsetčtyřicetsedm.

Za Svaz sovětských socialistických republik:

V. M. MOLOTOV

A. BOGOMOLOV

Za Spojené království Velké Britannie a Severního Irska:

ERNEST BEVIN

DUFF COOPER

Za Spojené státy americké:

JAMES E. BYRNES

JEFFERSON CAFFERY

Za Australii:

JOHN A. BEASLEY

Za Běloruskou sovětskou socialistickou republiku:

K. KISELEV

Za Kanadu:

GEN. V. VANIER

Za Československo:

JAN MASARYK

DR. V. CLEMENTIS

Za Indii:

Sir SAMUEL RUNGANADHAN

Za Nový Zéland:

W. J. JORDAN

Za Ukrajinskou sovětskou socialistickou republiku:

I. SENIN

Za Jihoafrickou Unii:

W. G. PARMINTER

Za Rumunsko:

TATARESCU

PATRASCANU

ST. VOITEC

Gen. DAMACEANU

SHLÉDNUVŠE A PROZKOUMAVŠE TUTO MÍROVOU SMLOUVU A VĚDOUCE, ŽE ÚSTAVODÁRNÉ NÁRODNÍ SHROMÁŽDĚNÍ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ S NÍ SOUHLASÍ, PROHLAŠUJEME JI ZA SCHVÁLENU, PŘIJATU, POTVRZENU A UTVRZENU A MOCÍ LISTU TOHOTO PODEPSANÉHO NAŠÍ RUKOU VLASTNÍ JI SCHVALUJEME, PŘIJÍMÁME, POTVRZUJEME A UTVRZUJEME, SLIBUJÍCE SLOVEM SVÝM, JMÉNEM REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ, ŽE JI PEVNĚ A NEPORUŠITELNĚ ZACHOVÁME A NEDOPUSTÍME, ABY PROTI NÍ JEDNÁNO BYLO Z JAKÉKOLI PŘÍČINY A JAKÝMKOLI VYMYŠLENÝM ZPŮSOBEM.

TOMU NA SVĚDOMÍ JSME TENTO LIST VYHOTOVITI KÁZALI A K NĚMU PEČEŤ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ PŘITISKNOUTI DALI.

JENŽ JEST DÁN NA HRADĚ PRAŽSKÉM, DNE 3. ŘÍJNA LÉTA TISÍCÍHO DEVÍTISTÉHO ČTYŘICÁTÉHO SEDMÉHO.

PRESIDENT REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ:

Dr. EDVARD BENEŠ v. r.

STÁTNÍ TAJEMNÍK V MINISTERSTVU ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ:

Dr. V. CLEMENTIS v. r.

L. S.

Vyhlašuje se bez mapy přílohy I, do níž lze nahlédnouti v archivu ministerstva zahraničních věcí, s tím, že mírová smlouva s Rumunskem nabyla účinnosti dne 15. září 1947, kdy Svaz sovětských socialistických republik, Velká Britannie a Spojené státy americké uložily ratifikační listiny u vlády Svazu sovětských socialistických republik v Moskvě.

Československá republika uložila ratifikační listiny u vlády Svazu sovětských socialistických republik dne 14. října 1947, čímž tato smlouva nabyla účinnosti i pro Československo (čl. 40 smlouvy).

Dr. Clementis v. r.

státní tajemník v ministerstvu zahraničních věcí.